

RE-INTEGRATIETRAJECT VOOR ARBEIDSONGESCHIKTE WERKNEMERS EN WERKLOZEN

April 2018

Mensen met een chronische ziekte die een ziekte-uitkering ontvangen, maar die opnieuw aan de slag willen gaan, moeten goed ondersteund worden. Hen re-integreren op de werkvloer moet een prioriteit zijn. Om die re-integratie te laten slagen moeten de werkgever, werknemer, adviserend arts, arbeidsgeneesheer en de behandelend arts goed samenwerken. We leggen uit hoe zo'n traject er uit ziet met en zonder een arbeidsovereenkomst.

Historiek

Al in 2015 verschenen in de media heel wat berichten over de plannen van minister van Volksgezondheid Maggie De Block en minister van Werk Kris Peeters over de re-integratie van langdurig zieken. Het VPP volgt het thema werk van nabij op. Uit een bevraging van onze patiëntenverenigingen blijkt dat mensen met een chronische ziekte graag willen werken. Niet alleen om een goed inkomen te hebben, maar ook om sociale contacten te onderhouden en een bijdrage te kunnen leveren aan de maatschappij.

De koninklijke besluiten die deze re-integratie regelen, lieten een hele tijd op zich wachten. Op 24 november 2016 verschenen ze in het Belgisch Staatsblad. We blijven de uitvoering van de maatregelen bewaken door knelpunten te bundelen en te overleggen met het kabinet en met de verschillende stakeholders.

Het re-integratietraject

Het re-integratietraject kan opgestart worden door vier partijen:

- de adviserend arts van het ziekenfonds na een *quick scan*;
- de werkgever na 4 maanden arbeidsongeschiktheid;
- de werknemer op eigen initiatief;
- de huisarts via een online tool.

We gaan hieronder dieper in op de procedure die een adviserend arts van het ziekenfonds opstart.

Opgelet! Het re-integratietraject is niet van toepassing op slachtoffers van arbeidsongevallen of beroepsziekten.

Belangrijk! Deze nieuwe maatregelen veranderen niets aan de bestaande regelgeving over de controle en erkenning van je arbeidsongeschiktheid door de adviserend arts.

Binnen de twee maanden na de aangifte van je ziekte bij je ziekenfonds worden de eerste stappen gezet om je te re-integreren op de arbeidsmarkt.

Beoordeling door de adviserend arts

Ten laatste twee maanden na de aangifte van arbeidsongeschiktheid zal de adviserend arts door middel van een *quick scan* nagaan of je in aanmerking komt voor re-integratie en of je het zelf mogelijk vindt om het werk te hervatten. Dit gebeurt op basis van je medisch dossier en een vragenlijst die je via je ziekenfonds ontvangt. Die vragenlijst is een leidraad om te bepalen hoe je je kansen op werkhervatting inschat, welke factoren je werkhervatting in de weg staan en welke factoren je werkhervatting kunnen bevorderen. De adviserend arts kan je ook uitnodigen voor een medisch-sociaal onderzoek.

Tip! Vraag aan je huisarts of specialist om je te helpen als je de vragenlijst invult.

Of je al dan niet verbonden bent door een arbeidsovereenkomst, is bepalend voor je traject.

Langdurig zieken met arbeidsovereenkomst¹

Op basis van deze beoordeling zal de adviserend arts je onderbrengen in één van onderstaande categorieën:

- **Categorie 1:** Je kan waarschijnlijk je werk spontaan hervatten uiterlijk tegen het einde van de zesde maand.
- **Categorie 2:** Om medische redenen kan je nog niet terug aan de slag.
- **Categorie 3:** Voorlopig kan je nog niet terug aan de slag omdat je diagnose of behandeling voorrang krijgt.
- **Categorie 4:** Je kan terug aan de slag, als er (tijdelijk of definitief) aangepast werk of ander werk wordt voorzien.

Als de adviserend arts je in categorie 1 plaatst, wordt je dossier op bepaalde momenten opnieuw bekeken. Als je onder categorie 3 valt, is de medische diagnose of behandeling prioritair en herevalueert de adviserend arts de situatie om de twee maanden. Als na evaluatie blijkt dat re-integratie mogelijk is, word je in categorie 4 geplaatst.

Bij de arbeidsgeneesheer

Als de adviserend arts je in categorie 4 plaatst, verwijst hij je door naar de arbeidsgeneesheer. Deze speelt een centrale rol in je re-integratietraject. De arbeidsgeneesheer voert een grondige gezondheidsbeoordeling uit, bespreekt de situatie met jou en bekijkt de mogelijkheden voor tijdelijke of definitieve aanpassingen van je werk op basis van je resterende arbeidscapaciteiten. Als je hier toestemming voor geeft, kan de arbeidsgeneesheer hierover overleggen met je behandelend arts, de adviserend arts, eventuele andere preventieadviseurs en personen die kunnen bijdragen tot het slagen van je re-integratie. Vervolgens neemt hij één van volgende vijf beslissingen:

- Je kan waarschijnlijk op termijn het overeengekomen werk hervatten, maar ondertussen kan je aangepast of ander werk doen.
- Je kan waarschijnlijk op termijn het overeengekomen werk hervatten, maar ondertussen kan je geen aangepast werk of ander werk doen.
- Je bent definitief ongeschikt voor het overeengekomen werk, maar je bent wel in staat om ander of aangepast werk te doen binnen de organisatie.
- Je bent definitief ongeschikt voor het overeengekomen werk en ook ongeschikt voor ander of aangepast werk binnen de organisatie.

¹ KB van 28 mei 2003 over het gezondheidstoezicht op de werknemers.

- Je kan geen re-integratietraject volgen omwille van medische redenen.

Het re-integratieplan

De arbeidsgeneesheer zal zijn beoordeling zowel aan jou, jouw werkgever als de adviserend arts bezorgen. Op basis van deze beoordeling zal je werkgever een re-integratieplan opmaken. Dit plan moet één of meerdere maatregelen zo concreet en gedetailleerd mogelijk bevatten. Deze maatregelen kunnen onder andere bestaan uit de redelijke aanpassingen die nodig zijn van je werk, een eventuele opleiding die je moet volgen, de duurtijd van het plan,... Wanneer je werkgever dit plan opmaakt, moet hij overleggen met jou, de arbeidsgeneesheer en eventueel de adviserend arts. Nadat je het re-integratieplan ontvangt, heb je 5 werkdagen de tijd om dit plan al dan niet te aanvaarden. Als er **een akkoord** is over het re-integratieplan, wordt een contract opgesteld. Het plan wordt regelmatig opgevolgd en indien nodig aangepast.

Als je **niet akkoord** bent met het plan, kan je dit weigeren. Je moet dan schriftelijk motiveren waarom je het voorstel afwijst. Het zou ook kunnen dat je **werkgever weigert** om een re-integratieplan op te stellen omdat hij vindt dat dit technisch of objectief onmogelijk of niet redelijk is. Hij moet dit ook motiveren in een verslag. De werkgever moet deze weigering aan jou en aan de arbeidsgeneesheer bezorgen.

Gevolgen voor je arbeidsverhouding

Wanneer je in het kader van een re-integratietraject ander of aangepast werk gaat uitvoeren, heeft dit in principe ook enkele gevolgen voor je arbeidsverhouding:

- Je initiële arbeidsovereenkomst wordt behouden in de periode dat je tijdelijk ander of aangepast werk uitvoert. De arbeidsovereenkomst wordt niet geschorst en je behoudt dus in principe je verworven voordelen.
- Voor de periode van het uitvoeren van aangepast of ander werk kan je samen met je werkgever een bijlage bij de arbeidsovereenkomst sluiten die de nadere regels bevat die je bent overeengekomen met betrekking tot bijvoorbeeld:
 - Het volume van het werk
 - De uurroosters
 - De aard van het werk
 - Het loon
 - De duur van de geldigheid van de bijlage

Zo een bijlage wordt sterkt aangemoedigd maar is niet verplicht. Verschillende punten van je arbeidsovereenkomst kunnen zo wel op een soepele manier geregeld worden. Zo kan er een soepel uurrooster voorzien worden of kunnen er afspraken gemaakt worden rond de verwittiging van je werkgever in geval van afwezigheid.

- Als je opnieuw arbeidsongeschikt wordt tijdens de uitvoering van het ander of aangepast werk, zal je werkgever niet opnieuw gewaarborgd loon moeten betalen.

Ontslag wegens medische overmacht

Wanneer de arbeidsgeneesheer je definitief arbeidsongeschikt verklaart en er ook geen aangepast of ander werk in de organisatie mogelijk is, zal de arbeidsovereenkomst beëindigd kunnen worden op grond van **medische overmacht**. Dat kan ook gebeuren als je op onredelijke wijze aangepast werk weigert. In dat geval moet je werkgever geen opzegvergoeding betalen en ook geen opzeggingstermijn respecteren. Het volledige traject, inclusief beroepsprocedure, moet eerst doorlopen worden voor dat dit mogelijk is.

In beroep gaan tegen de beslissing van de arbeidsgeneesheer

Ben je definitief ongeschikt verklaard door de arbeidsgeneesheer en ga je hier niet mee akkoord? Dan kan je terecht bij de arts sociaal inspecteur van de Algemene Directie Toezicht op het Welzijn op het werk om in beroep te gaan tegen deze beslissing via aangetekend schrijven. Hiervoor heb je 7 werkdagen tijd. De arts sociaal inspecteur overlegt vervolgens met de arbeidsgeneesheer en je behandelend arts en zij nemen een beslissing. Contactgegevens van de directie in jouw regio vind je via de website van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

In beroep tegen de beslissing van je werkgever

Weigert je werkgever een re-integratieplan op te stellen en heb je twijfels bij de motivering? Je kan bij de welzijnsinspectie vragen om te bekijken of er voldoende gemotiveerd werd dat aangepast werk of ander werk technisch of objectief niet mogelijk is of niet redelijk is. Je kan ook in beroep gaan tegen je ontslag bij de Arbeidsrechtbank.

Belangrijke tip! Je kan je gedurende het hele re-integratietraject laten bijstaan door een vakbondsafgevaardigde of door een lid van het Comité ter Preventie en Bescherming op het Werk. Deze afgevaardigde kan je ondersteunen en erop toezien dat alles correct verloopt.

Aanpassingen vragen aan je re-integratietraject

De arbeidsgeneesheer volgt de uitvoering van je re-integratieplan regelmatig op, in overleg met jou en je werkgever. Als je graag meer of andere aanpassingen wenst, kan je een overleg aanvragen met je arbeidsgeneesheer om het traject te herbekijken.

Langdurig zieken zonder arbeidsovereenkomst²

Als je langdurig ziek bent en niet meer verbonden bent aan een arbeidsovereenkomst, kan een re-integratietraject worden opgestart om je te begeleiden naar een job bij een andere werkgever.

Op basis van de beoordeling die de adviserend arts maakt, zal hij je onderbrengen in één van onderstaande categorieën:

- **Categorie 1:** Je kan waarschijnlijk aan de slag op de reguliere arbeidsmarkt uiterlijk tegen het einde van de zesde maand.
- **Categorie 2:** Om medische redenen kan je nog niet terug aan de slag op de reguliere arbeidsmarkt.
- **Categorie 3:** Voorlopig kan je nog niet terug aan de slag op de reguliere arbeidsmarkt omdat je diagnose of behandeling voorrang krijgt.
- **Categorie 4:** Terug aan de slag gaan op de reguliere arbeidsmarkt lijkt mogelijk na herscholing of een beroepsopleiding.

Medisch sociaal onderzoek

Als de adviserend arts je in categorie 4 plaatst, speelt deze een centrale rol in je re-integratietraject. Hij voert bij jou een medisch sociaal onderzoek uit en bekijkt je mogelijkheden om terug aan het werk te gaan. Je behandelende arts ontvangt de resultaten van dit onderzoek.

² KB van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet over de verplichte ziekteverzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Het re-integratieplan

Op basis van dit onderzoek stelt de adviserend arts een re-integratieplan op, in overleg met je behandelende arts en eventueel een begeleider van de VDAB. Dit voorstel wordt met jou besproken tijdens een persoonlijk gesprek waarbij je meer informatie ontvangt over de inhoud van het plan. Tijdens dit gesprek kan je ook je opmerkingen formuleren.

Opvolging re-integratietraject

Nadat je gestart bent met het traject, volgt de adviserend arts je om de drie maanden op.

Heb je nog vragen om een re-integratietraject op te starten of zit je tijdens je traject met vragen?

Neem contact op met je ziekenfonds. Zij beschikken over verschillende mogelijkheden om je zo snel mogelijk verder te helpen.

Als je gebonden bent aan een arbeidsovereenkomst kan je ook contact opnemen met de vakbond. Ook voor niet-leden staan zij ter beschikking om informatie en advies te geven:

- ACV: www.acv-online.be
- ABVV: www.abvv.be
- ACLVB: www.aclvb.be